

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

2 במרס 2010

490

ט"ז באדר התש"ע

עמוד

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי) (תיקון מס' 2),
התש"ע-2010 528

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי) (תיקון מס' 2), התש"ע-2010

- תיקון סעיף 1
1. בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) במקום ההגדרה "בית משפט" יבוא:
- "בית משפט" – לענין פרק ב' ולענין סעיפים 11ב, 14 ו-14ג – בית משפט השלום;
- (2) בהגדרה "גוף ציבורי", אחרי "רשויות התביעה" יבוא "הרשות להגנה על עדים";
- (3) אחרי ההגדרה "קצין משטרה" יבוא:
- "קצין משטרה בכיר" – קצין משטרה בדרגת סגן-ניצב ומעלה;
2. בסעיף 11ב לחוק העיקרי –

- (1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (3) יבוא:
- (4) הוא הורשע מחוץ לישראל ומרצה את עונשו בישראל;
- (2) בסעיף קטן (ב) המילים "מחשוד, מנאשם או ממי שהורשע בעבירה, כאמור בסעיף קטן (א)" – יימחקו, ובמקום "בתוספת" יבוא "בתוספת הראשונה, ולענין נטילה כאמור ממי שהורשע מחוץ לישראל ונושא את עונשו בישראל כאמור בסעיף קטן (א)(4) – אלא בעבירה לפי דין זר המקבילה לעבירה המנויה בתוספת הראשונה, לפי החלטת קצין משטרה בכיר שהמפקח הכללי הסמיכו לענין זה";

ד ב ר י ה ס ב ר

מן המאגר לידי גוף ציבורי. מאז נחקק החוק הוקמה במשרד לביטחון הפנים הרשות להגנה על עדים, מכוח חוק להגנה על עדים, התשס"ט-2008, העשויה להידרש, לצורך מילוי תפקידיה, למידע מן המאגר. מוצע על כן להוסיפה להגדרה "גוף ציבורי" שבסעיף 1 לחוק.

לפסקה (3)

בחוק, בנוסחו הקיים, וכן בתיקונים המוצעים לו בחוק המוצע, קיימות הוראות הדורשות את אישורו של קצין משטרה בכיר. כך למשל לצורך שימוש בתצלומים ובטביעות אצבע מן המאגר לשם עריכת מחקר (סעיף 11טז(א)(5) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 17) להצעת החוק), לצורך העברת מידע מן המאגר מחוץ לישראל (סעיף 11טז לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 8 להצעת החוק) ולענין הגשת בקשה לעיון חוזר (סעיף 11 לחוק, כנוסחו הקיים). מוצע להבהיר, כי הכוונה לקצין משטרה בדרגת סגן-ניצב ומעלה.

סעיפים 11ב ו-14ג לחוק מעניק למשטרה סמכות ליטול אמצעי זיהוי מחשוד, מנאשם או ממי שהורשע בעבירה. הכוונה היתה להעניק סמכות ליטול אמצעי זיהוי גם מאסירים או מאחרים הנתונים במשמורת כדין בישראל, כדי ליצור מאגר שיכלול

סעיף 1 לפסקה (1)

חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996 (להלן – החוק), מגדיר את המונח "בית משפט", בסעיף 1 שבו, כבית משפט שלום, וזאת בהתייחס לכל הוראות החוק. ואולם בחלק מהוראות החוק אין הכוונה דווקא לבית משפט זה. כך למשל, בסעיף 11ב לחוק, בהגדרה "הסתיים הליך פלילי בלא הרשעה", בפסקה (2) שבה המתייחסת לבית משפט שזיכה אדם מן העבירה, הכוונה היא לזיכוי באשר הוא ולא רק לזיכוי בידי בית משפט השלום. לפיכך, מוצע להחליף את ההגדרה האמורה ולצמצמה להוראות החוק שבהם הכוונה המקורית היתה להעניק סמכות לבית משפט השלום: לענין חיפוש בגוף חשוד (פרק ב' לחוק). לענין חיפוש בהסכמה בגוף אדם שאינו חשוד (סעיף 14ג) לחוק) ולענין נטילת אמצעי זיהוי מקטין או מאדם עם מוגבלות שכלית או חיפוש בגופו (סעיף 11ב(ב) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 4 להצעת החוק וכן סעיף 14ג לחוק).

לפסקה (2)

סעיף 11טז לחוק, בנוסחו המוצע בסעיף 8 להצעת החוק (סעיף 11ט(ב) בנוסחו הנוכחי), מסדיר העברת מידע

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 136; התשס"ה, עמ' 480.

3) בסעיף קטן (ד)3, במקום "מי שהורשע בעבירה כאמור בסעיף קטן (א)3" יבוא "מורשע כאמור בסעיף קטן (א)3 או (ד)4".

3. בסעיף 111א(ב) לחוק העיקרי, במקום "ר"111כא(ב) ו"ג" יבוא "ר"111כא(ב)".
4. אחרי סעיף 111ב לחוק העיקרי יבוא:

תיקון סעיף 111א
הוספת סימן ה'
לפרק ג'

"סימן ה': נטילת אמצעי זיהוי לצורך איתור נעדרים או זיהוי אלמונים

נטילת אמצעי זיהוי י111ב. שוטר מוסמך ליטול מאדם, מגופה, מחפץ או ממקום, אמצעי זיהוי, אחד או יותר, או להורות על נטילה כאמור בידי בעל מקצוע רפואי, לשם שימוש באמצעי הזיהוי ובנתוני הזיהוי שיופקו מהם, לצורך בירור זהותם של אדם או של גופה או לצורך איתורם; על נטילה כאמור יחולו הוראות סעיפים 111 ו-111ט, בשינויים המחויבים.

בקשת הסכמה י111ב2. (א) לא ייטול שוטר אמצעי זיהוי מאדם לפי הוראות סעיף 111ב אלא לאחר שהסביר לאותו אדם, בלשון המובנת לו, את מטרת הנטילה ואת השימוש שניתן לעשות באמצעי הזיהוי ובנתוני הזיהוי שיופקו מהם, וכן הסביר לו את זכותו שלא להסכים לנטילה, ואותו אדם נתן את הסכמתו בכתב לביצוע הנטילה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לגבי סמכות הנטילה ממי שהורשע מחוץ לישראל ונושא את עונשו בישראל.

סעיף 3 סימן ג' בפרק ג' לחוק מאפשר הקמתם של מאגרי נתוני זיהוי לצורך זיהוי עצורים, אסירים ומוחזקים במשמורת (להלן – מאגרי המשמורת). במאגרים אלה ניתן לכלול רק טביעות אצבעות ותצלומים, והם נפרדים מן המאגר העיקרי שמנהלת משטרת ישראל לפי פרק ד' לחוק. סעיף 111א(ב) לחוק קובע, כי לענין מאגרי המשמורת יחולו הוראות סעיפים מסוימים בחוק, בשינויים המחויבים. בין השאר מפנה הסעיף האמור לסעיף 111כא(ג), העוסק רק בנתונים לזיהוי גנטי או בדגימות ביולוגיות. מכיוון שבמאגרי המשמורת לא ניתן לכלול נתונים לזיהוי גנטי או דגימות ביולוגיות וכדי למנוע פרשנות מוטעית, מוצע למחוק את ההפניה לסעיף האמור.

סעיפים 4, 5(1), 12 ו-16 של אדם או גופה, שזהותם אינה ידועה או מטלת בספק ולצורך איתור נעדרים או שבויים". עם זאת, החוק כיום אינו מאפשר נטילה מאדם של אמצעי זיהוי לשם הכללת נתוני הזיהוי שהופקו מהם במאגר, כאשר הדבר אינו קשור לחקירת עבירה. לפיכך, אדם המבקש לאתר את קרובו שנעדר, שלא במסגרת אירוע פלילי, אינו יכול להסתייע במשטרת ישראל ובמאגר נתוני הזיהוי לשם כך. כמו כן, משטרת ישראל אינה רשאית ליטול אמצעי זיהוי מגופה שזהותה אינה ידועה לשם הכללת נתוני הזיהוי שהופקו מהם במאגר, ככל שהדבר אינו קשור בעבירה. כך למשל, לא ניתן לעשות שימוש במאגר לשם

נתוני זיהוי של כל מי שמוחזק בבתי סוהר בישראל בעקבות הרשעה בביצוע עבירות. ואולם נוסחו הנוכחי של הסעיף אינו מאפשר נטילה מאסירים הנתונים במשמורת בישראל אשר נשפטו מחוץ לישראל.

מכיוון שהרציונל העומד בבסיס החוק חל גם לגבי אסירים אלה שכן קיימת זיקה בין נשיאת עונשם בישראל לבין הסיכון כי יבצעו בעתיד עבירות הנוגעות לישראל או לתושבי ישראל, אין הצדקה להבחין בין אסירים אלה לבין מי שהורשעו בבתי משפט בישראל, וישנה חשיבות לכך שמאגר נתוני הזיהוי יכלול גם את נתוני הזיהוי שלהם.

לפיכך מוצע לתקן את סעיף 111ב לחוק ולהסמיך את משטרת ישראל ליטול אמצעי זיהוי גם ממי שהורשע מחוץ לישראל ונושא את עונשו בישראל.

במקרים שבהם מדובר בנטילת אמצעי זיהוי שהוא דגימת תאי לחי, דגימת שיער, או דגימת דם מזערית, לצורך מאגר הדנ"א, מוצע להבהיר כי תתאפשר הנטילה ממי שהורשע מחוץ לישראל ונושא את עונשו בישראל, רק כאשר העבירה שבה הואשם האסיר בחו"ל מקבילה לאחת העבירות המנויות בתוספת הראשונה לחוק, לפי החלטתו של קצין משטרה בכיר שהוסמך לכך בידי המפקח הכללי של משטרת ישראל (להלן – המפקח"ל), זאת בשל אופיו של המאגר המוביל לסוגי עבירות מסוימים.

עוד מוצע להגביל בזמן את סמכות הנטילה במקרים אלה עד תום החזקתו של האדם במשמורת.

בנוסף מוצע, בסעיף 23 להצעת החוק, לתקן את הוראות התחולה של החוק, ולקבוע הוראות תחולה גם

(ב) לא ייטול שוטר אמצעי זיהוי לפי הוראות סעיף 11ו(ב) מקטין או מאדם עם מוגבלות שכלית כמשמעותו בסעיף 14ג(א), אלא אם כן, נוסף על ההסכמה בכתב של הקטין או האדם עם המוגבלות לפי סעיף קטן (א), נתן גם האפטרופוס את הסכמתו בכתב; לא היה לקטין או לאדם עם מוגבלות שכלית, אפטרופוס, רשאי בית המשפט, לבקשת שוטר, למנות לו אפטרופוס לדין לצורך קבלת הסכמה לפי סעיף קטן זה.

(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), רשאי שוטר לייטול מאדם אמצעי זיהוי לפי הוראות סעיף 11ו(ב), לצורך בירור זהותו, גם בלא הסכמה כאמור באותם סעיפים קטנים, אם בשל מצבו הרפואי של אותו אדם לא ניתן לקבל הסכמה כאמור.

תיקון סעיף 11ג 5. בסעיף 11ג לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ב) –

(א) בפסקה (1), במקום "ממי שהורשע בעבירה" יבוא "ממורשע";

(ב) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) הם ניטלו מאדם, מגופה, מחפץ או ממקום לפי הוראות סימן ה' לפרק ג';"

(2) בסעיף קטן (ג), במקום "לכלול במאגר" יבוא "לכלול במאגר –", הסיפה החל במילים "נתוני זיהוי שהופקו" תסומן "(1)" ואחריה יבוא:

"(2) נתוני זיהוי שהופקו מאמצעי זיהוי או מדגימה ביולוגית שאינה אמצעי זיהוי, שנמסרו למשטרת ישראל מידי מדינה אחרת או מידי גוף מחוץ לישראל במסגרת מילוי תפקידו, לצורך המטרות המנויות בסעיף 11טז(א), ובלבד שמוסר המידע ביקש להכלילם במאגר או שהודע לו על אפשרות ההכללה כאמור והוא לא הביע את התנגדותו לכך;

ד ב ר י ה ס ב ר

ולפיכך מוצע לחייב מחיקה של נתוני הזיהוי ואמצעי הזיהוי ששימשו להפקתם, מיד לאחר בירור זהותם של האדם או הגופה או איתור הנעדר, אלא אם כן התקיימה עילה אחרת להכללה לפי החוק. לעניין בירור דבר מחיקה כאמור מוצע להחיל את הוראות החוק הנוגעות לבירור דבר מחיקת נתונים לזיהוי גנטי מן המאגר.

עוד מוצע, בסעיף 15(א) להצעת החוק, להתאים את הוראות סעיף 11ג(ב) (1) לחוק, להוספת פסקה (4) בסעיף 11ב(א) לחוק, כמוצע בסעיף 12(1) להצעת החוק.

סעיף 25(2) מוצע לאפשר הכללת נתוני זיהוי במאגר, אשר נתקבלו כדין בידי משטרת ישראל, מעבר לאפשרויות ההכללה הקיימות כיום.

ראשית, מוצע לאפשר הכללת מידע אשר התקבל כדין בידי משטרת ישראל ממדינות ורשויות זרות. מוצע לקבוע, כי יהיה ניתן לכלול במאגר מידע כאמור, אם הדבר נדרש לצורך המטרות המנויות בסעיף 11טז(א) לחוק, ולאחר

בדיקת זהות גופתו של אלמוני, אשר לא ניתן לברר את זהותו בדרך אחרת (חסר בית, לדוגמה).

לאור האמור, מוצע להסמיך שוטר לייטול אמצעי זיהוי לשם בירור זהותם של אדם או של גופה או לצורך איתורם, למשל כאשר בירור הזהות נדרש על ידי קרובי משפחה של נעדר, כאשר הנטילה נדרשת לצורך בירור זהותו של אדם שממנו מתבצעת הנטילה, או כאשר נדרשת נטילה ממקום, מחפץ או מגופה, שאינם קשורים בהכרח לביצוע עבירה. כמו כן מוצע לקבוע, כי לצורך נטילת אמצעי זיהוי כאמור, מאדם, תידרש הסכמתו בכתב, אלא אם כן בשל מצבו הרפואי של אותו אדם לא ניתן לקבל את הסכמתו לנטילה (למשל בשל היותו מחוסר הכרה). כמו כן מוצע לדרוש הסכמה נוספת של אפטרופוס במקרה של קטין או מוגבל בשכלו.

מוצע לקבוע כי את הנתונים אשר יופקו מאמצעי הזיהוי האמורים יהיה ניתן לכלול במאגר באופן זמני, כדי לאפשר את זיהויים אל מול נתוני זיהוי אחרים הקיימים במאגר. יודגש, כי אין כוונה להרחיב שלא לצורך את המאגר

(3) נתוני זיהוי שהופקו מאמצעי זיהוי שניטלו מכוח הדין החל באזור מחשודים, מעצורים או מנאשמים; לעניין זה, "האזור" – כהגדרתו בחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום יהודה והשומרון (שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967².

6. בסעיף 11ו(א) לחוק העיקרי, אחרי "לפי הוראת חוק זה או לפי חוק השיפוט הצבאי" תיקון סעיף 11ו(א) יבוא "או שמטרת ישראל קיבלה אותם כדין בלי שהוגבל השימוש בהם".

7. בסעיף 11טו לחוק העיקרי – תיקון סעיף 11טו

(1) בסעיף קטן (א)5, אחרי "הוועדה המאשרת" יבוא "ואם במחקר נעשה שימוש רק בנתוני זיהוי שהופקו מתצלום או מטביעת אצבע – שאושר בידי קצין משטרה בכיר שהמפקח הכללי הסמיכו לעניין זה" ובמקום "פרטים מזהים" יבוא "פרטים העשויים להביא לזיהוי של אדם מסוים, מעבר לפרטים הכלולים בנתוני הזיהוי, מעצם טבעם";

(2) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) – בטלים.

ד ב ר י ה ס ב ר

לאחר שנבחנה אפשרות יישום "הרשאה" זו לביצוע מחקר בפועל, נמצא כי נוסח הסעיף הנוכחי אינו חד דיו. לפיכך מוצע להבהיר מה הם אותם פרטים מזהים שלא יימסרו, באשר מעצם טיבם יש בטביעות האצבע, התצלומים והדנ"א, פרטים מזהים ברמה זו או אחרת.

נוסף על כך, מכיוון שלפי סעיף 14 לחוק, תפקידיה של "הוועדה המאשרת" נוגעים רק לענייני הזיהוי הגנטי – דנ"א, מוצע לקבוע כי רק מחקרים הנוגעים לענייני הזיהוי הגנטי יאושרו על ידה. לעניין מידע ממאגר התצלומים או טביעות האצבע, מוצע לקבוע מנגנון פנים משטרי לאישור המחקר. על פי המוצע, מידע ממאגר התצלומים או ממאגר טביעות האצבע יוכל לשמש למחקר משטרי אם אושר על ידי קצין בכיר שהוסמך לכך בידי המפקח. לקצין שיוסמך כאמור יהיה בעל רקע בתחום הזיהוי הפלילי.

עוד מוצע לצמצם את סמכות השימוש במידע שבמאגר לצורך מחקר ולהעניק אותה למשטרת ישראל בלבד.

סעיפים 27(2), סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) של סעיף 11טו לחוק 8, 9, 18 ו-19 קובעים הוראות לעניין מסירת מידע מן המאגר לידי גוף ציבורי או לידי מדינה אחרת, וזה נוסחם:

"(ב) משטרת ישראל רשאית למסור נתונים מן המאגר לגוף ציבורי, לפי דרישתו, לשימושו למטרות המנויות בסעיף קטן (א) בלבד ובמסגרת מילוי תפקידו.

(ג) משטרת ישראל רשאית למסור מידע מן המאגר כהגדרתו בחוק זה, לפי הוראות סעיף 32 בחוק עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ח-1998 (להלן – חוק עזרה משפטית), לידי מדינה אחרת כמשמעותה בחוק האמור, והוראות החוק האמור יחולו לעניין זה".

שניתנה למוסר המידע הזדמנות להביע את התנגדותו להכללה. הכללה של נתוני זיהוי שנתקבלו ממדינות זרות תאפשר קידום שיתוף הפעולה בחקירת עבירות בין ישראל ומדינות זרות.

כמו כן מוצע לאפשר הכללת נתוני זיהוי שניטלו מחשודים, מנאשמים וממורשעים באזור יהודה והשומרון. הכללה כאמור נדרשת בשל הזיקה ההדוקה שבין עבריינות באזור יהודה והשומרון ועבריינות בשטח ישראל ובשל הקרבה הגאוגרפית ביניהם. ההכללה תאפשר בכפוף להענקת סמכות ליטול אמצעי זיהוי כאמור באזור.

סעיף 6 כדי לאפשר השוואה של נתוני הזיהוי שבמאגר, אל מול נתוני זיהוי שהתקבלו כדין במשטרת ישראל, מוצע להרחיב את הוראות סעיף 11ו(א) לחוק ולקבוע כי יהיה ניתן לבצע השוואה בין נתוני זיהוי שהופקו לבין נתוני הזיהוי המצויים במאגר – לא רק כאשר הנתונים הופקו מאמצעי זיהוי שניטלו לפי הוראות החוק או לפי חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, אלא גם כאשר אמצעי הזיהוי התקבלו כדין בדרך אחרת, ומסיבה כלשהי לא ניתן להכלילם במאגר (למשל בשל התנגדות של מוסר המידע להכללה כאמור או בשל העדר סמכות לפי חוק). והכל אם אין הגבלה אחרת להשוואה כאמור, למשל התנגדות של מוסר המידע להשוואה.

סעיף 17(1) מוצע לתקן את סעיף 11טו(א)5 לחוק לעניין שימוש במידע שבמאגר לצורך מחקר. כיום, בהתאם להוראות סעיפים 11טו(א)5 ו-11טו(ב) לחוק, רשאים משטרת ישראל או גוף ציבורי, לעשות שימוש במידע שבמאגר לצורך מחקר שהוא בקשר ל"מטרות המאגר". תנאי לביצוע מחקר מדעי על ידי המשטרה או גוף ציבורי, הוא שהמידע המועבר מן המאגר לצורך המחקר אינו כולל פרטים מזהים, וכן שהמחקר אושר בידי "הוועדה המאשרת".

² ק"ת התשכ"ו, עמ' 2741, ס"ח התשכ"ח, עמ' 20, התשל"ח, עמ' 48, התשנ"ו, עמ' 34, התשס"ו, עמ' 264.

”מסירת מידע
מהמאגר לגוף ציבורי
(א) משטרת ישראל רשאית למסור מידע מן המאגר, לידי
גוף ציבורי, לפי דרישתו, לשימוש למטרות המנויות בסעיף
11טז(א)(1) עד (4) בלבד, ובמסגרת מילוי תפקידו.

(ב) גוף ציבורי שקיבל מידע לפי הוראות סעיף קטן (א) לא
יעשה בו שימוש אלא למטרה שלשמה נמסר לו המידע;
המשטרה תודיע לגוף הציבורי על ההגבלה כאמור.

מסירת מידע
מהמאגר למדינה
אחרת או לגוף מחוץ
לישראל
(א) משטרת ישראל רשאית למסור מידע מן המאגר לידי
מדינה אחרת, או לידי גוף מחוץ לישראל המנוי בתוספת
השניה שאושר לעניין זה בידי קצין משטרה בכיר, לצורך
מילוי תפקידו, בין ביוזמתה ובין לפי בקשה מנומקת מאת
המדינה או הגוף, באחד מאלה:

(1) לפי הוראות סעיף 32 לחוק עזרה משפטית בין
מדינות, התשנ”ח-1998⁵ (להלן – חוק עזרה משפטית),
לשימושם של המדינה או הגוף למטרות המנויות
בסעיף 11טז(א)(1) עד (4), בלבד; על מסירת מידע לפי
פסקה זו יחולו הוראות החוק האמור;

(2) לצורך אימות או בירור זהותם של אדם או של
גופה ולצורך איתור אדם, באחד מאלה:

(א) במסגרת חקירה, הליך פלילי, מניעה או
סיכול עבירות כאמור בסעיף 11טז(א)(1) ו-(2),
או בהתאם לסעיף 11טז(א)(3) או (4);

ד ב ר י ה ס ב ר

יחידת האינטרפול של משטרת ישראל. כך למשל קיים
קושי במסירת מידע מהמאגר כאשר המידע אינו נדרש
”בקשר לעניין פלילי” (כנדרש מהוראות סעיף 32 לחוק עזרה
משפטית) אלא לצורך אימות או בירור זהותם של אדם או
גופה שלא אגב מעשה פלילי (כגון מוות טבעי, אסון טבע
וכו’). בנוסף, אף שסעיף 32 לחוק עזרה משפטית מעניק
סמכות רחבה להעברת מידע למדינות אחרות בעניינים
פליליים, חשוב להבהיר כי באפשרות משטרת ישראל
להעביר מידע מהמאגר לרשויות אכיפת החוק בחו”ל
במגוון נסיבות התורמות לשיתוף הפעולה הבין-לאומי
באכיפת החוק באופן יעיל ומייד, בזמן אמת, בלא תלות
בפרוצדורה הקבועה בחוק האמור.

לפיכך מוצע לתקן את החוק ולהבהיר את מגוון
הנסיבות שבהן ניתן למסור מידע מהמאגר לגורמים
מחוץ לישראל, ולא בהכרח בהתאם לקבוע בחוק העזרה
המשפטית. יובהר כי המדובר במידע ספציפי הנדרש לצורך
ההליך, ולא במסירת המאגר עצמו או חלקים ממנו.

מוצע לקבוע כי המשטרה תהיה רשאית למסור מידע
– באמצעות קצין בכיר שיסמך המפכ”ל לעניין זה – לידי
מדינה אחרת או לידי גוף מחוץ לישראל, המנוי בתוספת

מוצע לבטל את הוראות הסעיפים הקטנים האמורים
ולקבוע במקומם את סעיפים 11טז ו-11טז בנוסחם
המוצע.

לסעיף 11טז המוצע

מוצע להסדיר העברת מידע מהמאגר לגוף ציבורי
ולקבוע לעניין זה שתי הגבלות: האחת, איסור מסירת מידע
לגוף ציבורי לצורך מחקר (בשונה מהוראות סעיף 11טז(ב)),
כנוסחו היום; והשניה, קביעת איסור על הגוף הציבורי
לעשות שימוש במידע שלא למטרה שלשמה נמסר המידע,
והטלת חובה על המשטרה להודיע לגוף הציבורי על איסור
זה.

לסעיף 11טז המוצע

בהתאם להוראות סעיף 11טז(ג) לחוק, כנוסחו היום,
רשאית משטרת ישראל למסור מידע מן המאגר לידי מדינה
אחרת רק לפי הוראות סעיף 32 לחוק עזרה משפטית בין
מדינות, התשנ”ח-1998 (להלן – חוק עזרה משפטית).

לאחר שהוחל ביישום הוראות החוק נמצא כי הוראות
סעיף 11טז(ג) אינן ממצות ומקשות על שיתוף פעולה בין
לאומי חיוני נדרש, כמו גם על המשך פעילות שוטפת של

⁵ ס”ח התשנ”ח, עמ’ 356.

(ב) במסגרת הליכי הסגרה, במסגרת הליכים של העמדה לדין או ביצוע פסק דין פלילי במדינה אחת על פי בקשה של מדינה אחרת או במסגרת העברת אסירים לנשיאת עונשם לפי חוק לנשיאת עונש מאסר במדינת אזרחותו של האסיר, התשנ"ז-1996.⁴

(ב) העברת מידע לפי סעיף קטן (א) תותנה בידי משטרת ישראל בקיום התנאים המפורטים להלן:

(1) השימוש במידע יהיה רק למטרה שלשמה נמסר, אלא אם כן אישר קצין משטרה בכיר שימוש אחר;

(2) המידע לא ייאגף, אלא אם כן אישר קצין משטרה בכיר, אחרת;

(3) המידע לא יועבר לאחור, אלא אם כן אישר קצין משטרה בכיר את העברתו לגוף מהגופים המנויים בתוספת השניה.

(ג) נחתם הסכם בין מדינת ישראל או משטרת ישראל לבין מדינה אחרת או גוף באותה מדינה, לעניין העברת מידע לצורך חקירה, מניעה או סיכול של עבירה שהיא מעשה טרור כהגדרתו בחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005,⁵ וההסכם אושר בידי השר לביטחון הפנים ושר המשפטים, תעביר משטרת ישראל לידי המדינה או הגוף האמורים, לפי העניין, בהתאם לאמור בהסכם, כל מידע מן המאגר הנדרש לצורך חקירה, מניעה או סיכול של עבירה כאמור; בהסכם כאמור בסעיף קטן זה יובהר כי מקבל המידע לא יעשה שימוש במידע אלא למטרה שלשמה הועבר המידע, וכן תהיה בו התייחסות לעניינים אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

המידע. לאור רגישות המידע המועבר מהמאגר והאפשרות להעביר בדרך זו מידע בהיקף רחב, מוצע לקבוע כי על הסכם כזה לקבל את אישורם של השר לביטחון הפנים ושר המשפטים.

בהסכם יובהר, כי במידע שהועבר באופן זה לא ייעשה שימוש אלא למטרה שלשמה הועבר, וכן תהיה בהסכם התייחסות לתנאים שבהם יותרו אגירתו של המידע והעברתו לגורם אחר.

עוד מוצע לקבוע, כי לעניין חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, יהיה דין מידע המועבר לפי סעיף זה כדין מידע המועבר עקב בקשה לפי חוק עזרה משפטית. כמו כן לא יחולו על מידע המועבר כאמור, תקנות הגנת הפרטיות (העברת מידע אל מאגרי מידע שמחוץ לגבולות המדינה), התשס"א-2001, כפי שאינן חלות לגבי מידע המועבר לפי חוק עזרה משפטית. זאת משום שהסעיף המוצע עצמו מנגנון להבטחת שמירתו של המידע המועבר לחו"ל.

השניה לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 25 לחוק, ושאושר לצורך כך על ידי הקצין הבכיר מסירת המידע תתאפשר הן בהתאם לחוק עזרה משפטית והן למטרת אימות או בירור זהותם של אדם או של גופה שזהותם אינה ידועה, או למטרת איתורו של אדם, ובלבד שהאימות, הבירור או האיתור כאמור נדרשים למטרות המנויות בחוק (למעט לצורך מחקר). או שהם נדרשים לצורך הליכי הסגרה, לצורך ניהול הליך פלילי או ביצוע פסק דין בעניין פלילי על ידי מדינה אחת על פי בקשה של מדינה אחרת (למשל – כחלופה להסגרה), או לצורך העברת אסיר לנשיאת עונשו.

נוסף על כך, לאור אופיין המיוחד של עבירות טרור כעבירות חמורות, חובקות עולם, ועל רקע ההסלמה שחלה בשנים האחרונות בביצוע עבירות אלה, מוצע לקבוע, כי לצורך חקירתן, מניעתן וסיכולן של עבירות טרור יהיה ניתן להעביר כל מידע מן המאגר הנדרש לצורך האמור, למדינה אחרת או לגוף במדינה אחרת, ובלבד שקיים הסכם מיוחד לשיתוף פעולה בין ישראל לגורם שאליו מועבר

⁴ ס"ח התשנ"ז, עמ' 6.

⁵ ס"ח התשס"ה, עמ' 76.

(1) האם רשאי מקבל המידע לאגור אותו, ואם כן באילו תנאים;

(2) האם רשאי מקבל המידע להעבירו לאחר, ואם כן למי ובאילו תנאים.

(ד) לעניין חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981⁶, והתקנות לפיו, דין מידע המועבר לפי סעיף זה כדין מידע המועבר עקב בקשה לפי חוק עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ח-1998.

9. בסעיף 10(ג) לחוק העיקרי, במקום "10טז(ב)" יבוא "10טז(ג)".
10. בסעיף 10(א) לחוק העיקרי, ברישאה, המילים "בכפוף להוראות סעיף קטן (ב)" – יימחקו.
11. בסעיף 10(ב) לחוק העיקרי, במקום "סעיף 15(ב)(5)" יבוא "סעיף 15(ב)(5)".
12. בכותרת סימן ד' לפרק ד' לחוק העיקרי, במקום "נתונים לזיהוי גנטי" יבוא "נתוני זיהוי".
13. בסעיף 11(ב) לחוק העיקרי, בהגדרה "חשוד", במקום "בתוספת" יבוא "בתוספת הראשונה".
14. בסעיף 10(א) לחוק העיקרי, ברישאה, במקום "סעיף 15(ב)(1)(ד)" יבוא "סעיף 15(ג)(1)".
15. בסעיף 10(ב) לחוק העיקרי, בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), במקום "סעיף 15(ב)(1)(ה)" יבוא "סעיף 15(ג)(2)".
16. אחרי סעיף 10(ב) לחוק העיקרי יבוא:

"מחיקת נתוני זיהוי 10(ב), (א) ניטלו אמצעי זיהוי לפי סעיף 10(ב) והובררה זהותם של האדם או הגופה או אותו האדם או הגופה, שלשם זיהויים או איתורם ניטלו אמצעי זיהוי כאמור, יימחקו מן המאגר נתוני הזיהוי שהופקו מהם, אלא אם כן קמה עילה להכללת נתוני הזיהוי במאגר לפי הוראות חוק זה.

(ב) נמחקו נתוני הזיהוי כאמור בסעיף קטן (א), יבוער גם אמצעי הזיהוי שניטל לפי 10(ב) וששימש להפקתם.

ד ב ר י ה ס ב ר

מיותרות – אישור בית המשפט לפי סעיף קטן (ב) נדרש רק לגבי תצלום כאמור בסעיף קטן (א)(1), וממילא בסעיף קטן האמור (כפי שצוטט לעיל) ישנה הפניה מפורשת לסעיף קטן (ב). ההכפפה הקבועה כיום ברישאה של סעיף קטן (א) להוראות סעיף קטן (ב) עלולה להביא לפרשנות מוטעית, ולפיה גם פרסום לפי פסקאות (2) ו-(3) של סעיף קטן (א) כפוף לאישור בית המשפט לפי סעיף קטן (ב).

סעיפים מוצע לתקן את סעיף 15 לחוק, כך ששר 11, 14, 15 המשפטים והשר לביטחון הפנים יהיו ממונים 17, 21 יחד על ביצוע פרקים ג' ו-ד' לחוק, העוסקים בנטילת אמצעי זיהוי, בניהול המאגר ובמסירת נתונים ממנו. במקביל מוצעות ההתאמות הנדרשות בסעיפי חוק אחרים המפנים לתקנות לפי סעיף 15 האמור.

וזו נוסחו של סעיף 15(ב) שמוצע להחליפו:

בסעיפים 9, 18 ו-19 להצעת החוק, מוצע להתאים את ההפניות בחוק לסעיפים 10טז ו-10טז(ב), כנוסחם המוצע.

סעיף 10 סעיף 10(ג) לחוק קובע הוראות לעניין הצגת תצלום הכלול במאגר, ברבים. סעיף קטן (א) של הסעיף האמור קובע את הנסיבות שבהן רשאית משטרת ישראל להציג תצלום כאמור, ברבים, במטרה להסתייע בציבור כדי לאתר אדם או למנוע ביצוע עבירה. לפי פסקה (1) של סעיף קטן (א) האמור, ניתן להציג תצלום של "אדם החשוד בביצוע עבירה או של אדם שהוגש נגדו כתב אישום בשל ביצוע עבירה, ובית המשפט התיר בצו את פרסום התצלום כאמור בסעיף קטן (ב)". סעיף קטן (ב) קובע את סמכות בית המשפט להתיר פרסום של תצלום מסוג זה.

מוצע למחוק את המילים "בכפוף להוראות סעיף קטן (ב)" שברישאה של סעיף קטן (א), שכן מילים אלה

⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

(ג) לעניין בירור בדבר מחיקת נתוני זיהוי מן המאגר לפי סעיף זה, יחולו ההוראות לפי סעיף 11כד, בשינויים המחוייבים.

17. בסעיף 14(ה)(א)(4) לחוק העיקרי, במקום "בסעיפים 15(ב)(1)(ג) ו-15(ב)(3)" יבוא "בסעיף תיקון סעיף 14 15(ב)(3) ו-15(5)".
18. בסעיף 14(ב) לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "אלא לידי גוף ציבורי" יבוא "אלא בהתאם להוראות סעיפים 11טז או 11טז2".
19. בסעיף 14(א) לחוק העיקרי, במקום "11טז" יבוא "11טז1, 11טז2".
20. בסעיף 14 לחוק העיקרי, בפסקה 1(ג), במקום הסיפה החל במילים "ממי שהורשע" יבוא "ממורשע לפי סעיף 11ב(א)(3) או 11(4)".
21. בסעיף 15 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), שר המשפטים והשר לביטחון הפנים (בסעיף קטן זה – השרים), ממונים על ביצוע פרקים ג' ו'ד', והם רשאים להתקין תקנות לביצועם לרבות בעניינים המפורטים בפסקאות שלהלן, ובלבד שתקנות לפי פסקאות (2) עד (5) יותקנו באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

(1) דרכי הפנייה בבקשה לעיון חוזר על פי סעיף 11ג;

(2) ניהול המאגר ודרכי השימוש בו כאמור בסעיף 11טו; בתקנות כאמור רשאים השרים לקבוע הוראות בדבר חלוקת המאגר למדורים שונים, לפי סוגים שונים של נתוני זיהוי;

ד ב ר י ה ס ב ר

בסעיף 11כד(א) לשלם, הקרבה הנדרשת לצורך מתן ייפוי כוח לאדם כאמור בסעיף 11כד(ב), ודרכי ההוכחה בפני קצין המשטרה כי נבצר מאדם להתייצב בתחנת המשטרה באופן אישי כאמור באותו סעיף קטן;

(2) יקבע פרטי מידע נוספים המתייחסים לנתוני הזיהוי הכלולים במאגר והנדרשים לצורך השימוש בו, אותם רשאית משטרת ישראל לכלול במאגר לפי סעיף 11ג – בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת;

(3) יקבע את הנסיבות שבהתקיימן יהיה ניתן לבצע הפרה חוזרת של נתונים לזיהוי גנטי כאמור בסעיף 11ו – בהתייעצות עם הוועדה המאשרת, בהסכמת שר המשפטים, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

סעיף 20 מוצע לקבוע כי הדיווח לכנסת לפי הוראות סעיף 14 לחוק יכלול מעתה גם נתונים הנוגעים לנטילת אמצעי זיהוי ממי שהורשע מחוץ לישראל ומרצים את עונשם בישראל, כאמור בסעיף 11ב(א)(4) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 1(2) להצעת החוק.

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), השר לביטחון הפנים ממונה על ביצוע פרקים ג' ו'ד', והוא –

(1) יקבע הוראות בדבר –

(א) דרכי הפניה בבקשה לעיון חוזר על פי סעיף 11ג – בהסכמת שר המשפטים;

(ב) ניהול המאגר ודרכי השימוש בו כאמור בסעיף 11טו – בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; ורשאי הוא כאמור לקבוע הוראות בדבר חלוקת המאגר למדורים שונים, לפי סוגים שונים של נתוני זיהוי;

(ג) שמירת אמצעי זיהוי, נתוני זיהוי, ואבטחתם, כאמור בסעיף 11כא – בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; ובלבד שהוראות כאמור לענין שמירתם של נתונים לזיהוי גנטי ודגימות ביולוגיות, ייקבעו גם בהתייעצות עם הוועדה המאשרת;

(ד) דרכי המחיקה של הנתונים לזיהוי גנטי, ודרכי הביעור של אמצעי הזיהוי, כאמור בסימן ד' לפרק ד' – בהתייעצות עם שר המשפטים;

(ה) האגרות שעל מבקש מידע כאמור

(3) שמירת אמצעי זיהוי ונתוני זיהוי, ואבטחתם, כאמור בסעיף 10א; תקנות כאמור לעניין שמירתם של נתונים לזיהוי גנטי ודגימות ביולוגיות, ייקבעו בהתייעצות עם הוועדה המאשרת;

(4) פרטי מידע נוספים המתייחסים לנתוני הזיהוי הכלולים במאגר והנדרשים לצורך השימוש בו, שאותם רשאית משטרת ישראל לכלול במאגר לפי סעיף 11ג;

(5) נסיבות שבהתקיימן יהיה ניתן לבצע הפקה חוזרת של נתונים לזיהוי גנטי כאמור בסעיף 11ט; תקנות כאמור ייקבעו בהתייעצות עם הוועדה המאשרת.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב) –

(1) רשאי השר לביטחון הפנים, בהתייעצות עם שר המשפטים, לקבוע תקנות לעניין דרכי המחיקה של נתוני זיהוי, ודרכי הביעור של אמצעי זיהוי, כאמור בסימן ד' לפרק ד';

(2) רשאי השר לביטחון הפנים לקבוע את האגרות שעל מבקש מידע כאמור בסעיף 11כד(א) לשלם, הקרבה הנדרשת לצורך מתן ייפוי כוח לאדם כאמור בסעיף 11כד(ב), ודרכי ההוכחה לפני קצין המשטרה כי נבצר מאדם להתייצב בתחנת המשטרה באופן אישי כאמור באותו סעיף.

תיקון סעיף 15א .22 בסעיף 15א לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, במקום "התוספת" יבוא "התוספות";

(2) האמור בו יסומן "(א)" ובו, במקום "התוספת" יבוא "התוספת הראשונה";

(3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) השר לביטחון הפנים, בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השניה."

תיקון סעיף 15ב .23 בסעיף 15ב לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף החשוד) (תיקון), התשס"ה–2005" יבוא "(בסעיף זה – תיקון התשס"ה), או שהורשע מחוץ לישראל ומרצה את עונשו בישראל, כאמור בסעיף 11ב(א)4), לפני תחילתו של חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי) (תיקון מס' 2), התש"ע–2010 (בסעיף זה – תיקון התש"ע)";

(2) בסעיף קטן (ב) –

ד ב ר י ה ס ב ר

אכיפה שאינן מתאימות לשיתוף פעולה מסוג זה, נקבע, בסעיף 21ט11(ג) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 8 להצעת החוק, כי קצין משטרה בכיר שיוסמך על ידי המפק"ל יאשר כל גוף שאליו יועבר המידע.

עוד מוצע להסמיך את השר לביטחון הפנים, בהסכמת שר המשפטים, לשנות בצו את התוספת השניה.

במקביל מוצע לערוך את ההתאמות הנדרשות בשאר הוראות החוק המפנות לתוספת הראשונה או השניה לחוק.

סעיפים 13, מוצע לקבוע, בתוספת השניה המוצעת, 22 ו-24 את רשימת הגופים מחוץ לישראל, שלהם יהיה ניתן לסמור מידע מן המאגר, בהתאם להוראות סעיף 101ט2 לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 8 להצעת החוק. בין הגופים נכללות משטרות הפועלות מכוון דין, סוכנויות אכיפת חוק רשמיות, גופים בין-לאומיים ורשויות אכיפה. בשל העובדה, כי במדינות שונות קיימים מבנים שונים של מערכות אכיפת החוק, כוללת הרשימה סוגים שונים של גופי אכיפה, אשר על פי הניסיון המצטבר, מקיימים יחסי עבודה ושיתוף פעולה שוטפים עם משטרת ישראל. כדי למנוע מצב שבו יועבר מידע רגיש לרשויות

(א) ברישה, במקום "תחילתו של התיקון האמור" יבוא "תחילתו של תיקון התשס"ה או תיקון התש"ע, לפי העניין";

(ב) בפסקה (1), במקום "בתוספת" יבוא "בתוספת הראשונה" ובסופה יבוא "ולעניין מי שהורשע מחוץ לישראל ומרצה את עונשו בישראל, כאמור בסעיף 11ב(א)(4) – הוא הורשע בעבירה לפי הדין הזר המקבילה לעבירה כאמור".

24. בתוספת לחוק העיקרי, בכותרת, במקום "תוספת" יבוא "תוספת ראשונה".

25. אחרי התוספת הראשונה לחוק העיקרי יבוא:
הוספת תוספת שניה

"תוספת שניה"

(סעיף 21טז)

(1) אינטרפול (Interpol – International Criminal Police Organization) והמשטרות המסונפות אליו;

(2) אירופול (Europol – European Criminal Police Organization) והמשטרות המסונפות אליו;

(3) משטרה פדרלית או מדינתית, וכן משטרה מחוזית או עירונית הפועלת מכוח דין;

(4) משטרת גבולות ורשות הגירה;

(5) רשות להגנה על עדים;

(6) רשות או סוכנות אחרת לאכיפת חוק, של מדינה;

(7) רשות תביעה של מדינה או של גוף המנוי בתוספת זו.

26. בחוק מידע גנטי, התשס"א–2000, בסעיף 50, בסופו יבוא "ולעניין משטרת ישראל וכל גוף ציבורי כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו–1996, יחולו הוראות החוק האמור, בלבד".

תיקון חוק מידע גנטי

ד ב ר י ה ס ב ר

סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו–1996, יחולו הוראות החוק האמור בלבד.

ואולם בתיקון שהתקבל כחוק בסופו של הליך החקיקה, תוקן הסעיף באופן חלקי בלבד כך שנמחקו המילים "רשויות אכיפת החוק" אך לא הוספה הסיפה כפי שהוצע בהצעת החוק. התיקון החלקי האמור, עשוי להוביל לפרשנות בעייתית ולפיה, לכאורה, חלות על המשטרה כל הוראות חוק מידע גנטי, בעוד שבעבר חלו על המשטרה רק הוראות פרק ז' לחוק האמור. מוצע על כן לתקן את סעיף 50 לחוק מידע גנטי לשם הבהרת הנושא, כפי שהתבקש בהצעת החוק המקורית.

סעיף 26 סעיף 50 לחוק מידע גנטי, התשס"א–2000 (להלן – חוק מידע גנטי), קובע הוראות לעניין תחולת החוק. בעבר קבע הסעיף כי החוק "יחול גם על המדינה, ואולם לעניין רשויות הביטחון ורשויות אכיפת החוק, יחולו הוראות פרק ז' בלבד". בסעיף 18 להצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף החשוד) (תיקון) (נטילת אמצעי זיהוי ומאגר נתוני זיהוי), התשס"ד–2004 (הצעות חוק הממשלה – 115, עמ' 535), הוצע לתקן את סעיף 50 האמור ולהבהיר כי הוראות חוק מידע גנטי אינן חלות על משטרת ישראל. לשם כך הוצע למחוק מהסעיף האמור את המילים "רשויות אכיפת החוק" ולקבוע בסופו כי "לעניין משטרת ישראל וכל גוף ציבורי כהגדרתו בחוק

⁷ ס"ח התשס"א, עמ' 62; התשס"ח, עמ' 736.

